

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร.0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

www.thebestcenter.com

facebook.com/bestcentergroup

คู่มือเตรียมสอบ

นักวิชาการเกษตร

สำนักงานพัฒนาที่ดิน

เนื้อหา+ข้อสอบ

ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ประกอบด้วย

1. ความรู้เกี่ยวกับนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นโยบายกรมพัฒนาที่ดิน บทบาทหน้าที่ภารกิจ
2. ความรู้เกี่ยวกับงานเกษตรและการพัฒนาที่ดิน ในงานความรู้ทั่วไป
ทางการเกษตร การอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดการดิน การปรับปรุงดิน การวางแผนการใช้ที่ดินและการใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับกรมพัฒนาที่ดิน เป็นต้น

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม

LINE: @thebestcenter

โทร.081-496-9907

260.-

อัปเดตใหม่

คำนำ

คู่มือเตรียมสำหรับตำแหน่งนักวิชาการเกษตร สำนักงานพัฒนาที่ดิน เล่มนี้ โดยทางสถาบัน THE BEST CENTER และคณะได้เรียบเรียงขึ้นเพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมตัวสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ดังนั้นทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับการเนื้อหา พ.ร.บ. ระเบียบและเจาะแนวข้อสอบเพื่อให้ผู้ที่สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขออ้อมรับข้อบกพร่องใด ๆ อันเกิดขึ้นและยินดียินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุก ๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับกรมพัฒนาที่ดิน นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1
➤ ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	7
➤ ยุทธศาสตร์กรมพัฒนาที่ดิน ตามแผนพัฒนาทรัพยากรดินในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	20
➤ บทบาทหน้าที่และภารกิจของกรมพัฒนาที่ดิน	61
➤ พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551	73
★ แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติ พัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551	80
★ เจาะข้อสอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12	82
➤ ความรู้ทั่วไปทางการเกษตร	88
➤ การอนุรักษ์ดินและน้ำ	110
➤ การจัดการดิน	118
➤ การปรับปรุงบำรุงดิน	140
➤ การวางแผนการใช้ที่ดิน	157
➤ การใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	164
➤ สินค้าที่รับรองโดยกรมพัฒนาที่ดิน	168
➤ การพัฒนาที่ดิน	173
➤ การทำเกษตรตามแนวพระราชดำริ	188
➤ การส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร	199
➤ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	204
★ เจาะข้อสอบ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	216
★ แนวข้อสอบ นักวิชาการเกษตร ชุดที่ 1.	224
★ แนวข้อสอบ นักวิชาการเกษตร ชุดที่ 2.	247
★ แนวข้อสอบ นักวิชาการเกษตร ชุดที่ 3.	261

ความรู้เกี่ยวกับกรมพัฒนาที่ดิน

เครื่องหมายราชการแห่งกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรูปพระอิศวรปางประทานพร และมีภาพประกอบภายในกรอบวงกลม อันแสดงความหมายเกี่ยวกับการพัฒนาที่ดิน ประกอบด้วย ดิน พืช ฝน แสงอาทิตย์ เบื้องล่างของภาพมีตัวอักษรกรมพัฒนาที่ดิน

➤ ประวัติกรมพัฒนาที่ดิน

23 พฤษภาคม 2506

ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ใช้พระราชบัญญัติ 3 ฉบับให้มีการจัดตั้งกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติขึ้น โดยรวมงานของกระทรวงสหกรณ์ที่มีอยู่เดิมเข้าไว้กับกรมอื่นอีก รวมทั้งหมด 13 กรม ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินเป็นกรมหนึ่งได้รับการจัดตั้งครั้งนี้ด้วย

29 กันยายน 2515

คณะปฏิวัติอันมี จอมพลถนอม กิตติขจร เป็นหัวหน้า ได้ยุบกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และแบ่งส่วนราชการใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงได้มีการประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 276 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 และประกาศในพระราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษเล่มที่ 89 ตอนที่ 145 ให้กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทานกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ ย้ายมาสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

6 ตุลาคม 2526

ได้มีการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 100 ตอนที่ 160 ลงวันที่ 6 ตุลาคม 2526 ให้พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ.2526 มีผลบังคับใช้ ซึ่งได้กำหนดอำนาจ และหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินในมาตรา 10 และมาตรา 14

5 เมษายน 2527

ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกา แบ่งท้องที่ของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกเป็นเขต

10 เมษายน 2527

ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการ กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2527 ให้มี 9 กอง 13 สำนักงาน

7 พฤศจิกายน 2537

ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2537 โดยมีการปรับปรุงกองและเปลี่ยนชื่อกองใหม่ แต่ยังคงมีหน่วยงานทั้งสิ้น 9 กอง 13 สำนักงาน

9 ตุลาคม 2545

ได้มีการออกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาที่ดิน

6 มกราคม 2555

ได้มีการออกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.2554
ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2555

➤วิสัยทัศน์

พัฒนาที่ดินให้สมบูรณ์ เพิ่มพูนผลผลิต ในทิศทางการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน บนพื้นฐาน
การมีส่วนร่วม

➤ค่านิยม

“THAI LDD” เชื่อมัน สุขสันต์ สำเร็จ บูรณาการ เรียนรู้ พัฒนา ปิติยินดี

T= Trust - คนในองค์กรเกิดความเชื่อมั่น ไว้วางใจซึ่งกันและกันในทุกๆระดับ

H = Happiness - คนในองค์กรทำงานอย่างมีความสุข

A = Accomplishment - คนในองค์กรทำงานได้ประสบผลสำเร็จ

I = Integration - คนในองค์กรมีการบูรณาการงานร่วมกัน

L = Learning - เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างไม่สิ้นสุด

D = Developing - เป็นองค์กรแห่งการพัฒนาตลอดเวลา

D = Delighting - เป็นองค์กรแห่งความปิติยินดี เข้ามาในกรมฯ แล้วมีความสุข

➤พันธกิจหรือหน้าที่ตามกฎหมาย

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2557
กำหนดให้กรมพัฒนาที่ดินมีภารกิจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดินในพื้นที่
เกษตรกรรม การสำรวจและจำแนกดิน การกำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน การควบคุมการใช้ที่ดินบริเวณ
ที่มีการใช้หรือทำให้เกิดการปนเปื้อนของสารเคมีหรือวัตถุอันตราย การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุง
บำรุงดิน การผลิตแผนที่และทำสำมะโนที่ดิน การให้บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
ข้อมูลดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่าง
ยั่งยืน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาที่ดินและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

2) ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ และจำแนกดินเพื่อกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดินการกำหนด
บริเวณการใช้ที่ดิน การควบคุมการใช้ที่ดินบริเวณที่มีการใช้หรือทำให้เกิดการปนเปื้อนของสารเคมีหรือวัตถุ
อันตราย การกำหนดเขตการอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้งติดตามสถานการณ์สภาพการใช้ที่ดิน

3) ศึกษา วิจัย และพัฒนาการอนุรักษ์ดินและน้ำ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อ
การเกษตรในไร่นา การปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตและใช้เทคโนโลยีชีวภาพทางดิน การปรับปรุงและพัฒนา
พื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน การจัดการที่ดินเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร

4) ให้บริการวิเคราะห์และตรวจสอบดิน น้ำ ปืช ปุ๋ย พร้อมให้คำแนะนำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ดิน

5) ศึกษา วิเคราะห์ และผลิตแผนที่ภาพถ่าย จัดทำสำมะโนที่ดิน และพัฒนาระบบแผนที่ฐานเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้ การพัฒนาการผลิต การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและอื่นๆ

6) ถ่ายทอดผลการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และให้บริการด้านการพัฒนาที่ดิน รวมทั้งสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาและกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งเพื่อรองรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ดิน และในด้านอื่นๆ

7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

➤ **กรมพัฒนาที่ดินมีพันธกิจที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ดังนี้**

1. สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้านการพัฒนาที่ดิน และส่งเสริมการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อ การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

2. เสริมสร้างพัฒนางานวิจัยด้านการพัฒนาที่ดิน และส่งเสริมเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดเป็นรูปธรรมเชิงนวัตกรรม สามารถนำไปถ่ายทอด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับเกษตรกร

3. พัฒนฐานข้อมูลดิน โดยการสำรวจ วิเคราะห์ และจำแนกดิน เพื่อกำหนดแผนการใช้ที่ดิน พร้อมทั้งกำหนดเขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสม และให้บริการข้อมูลด้านต่างๆ อย่างถูกต้องและทันสมัยเพื่อให้เหมาะสมกับศักยภาพของดิน

4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการพัฒนาที่ดิน โดยการอนุรักษ์ดินและน้ำ การฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และสามารถใช้อย่างยั่งยืน

5. พัฒนาหมอดินอาสา เกษตรกร ยุวเกษตรกร หมอดินน้อย และกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการพัฒนาที่ดิน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นรากฐานในการดำเนินชีวิต และยกระดับศักยภาพชุมชน ให้เข้มแข็ง

6. พัฒนาองค์กรเพื่อให้เป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านการพัฒนาที่ดิน

➤ **สมรรถนะหลักของกรมพัฒนาที่ดิน**

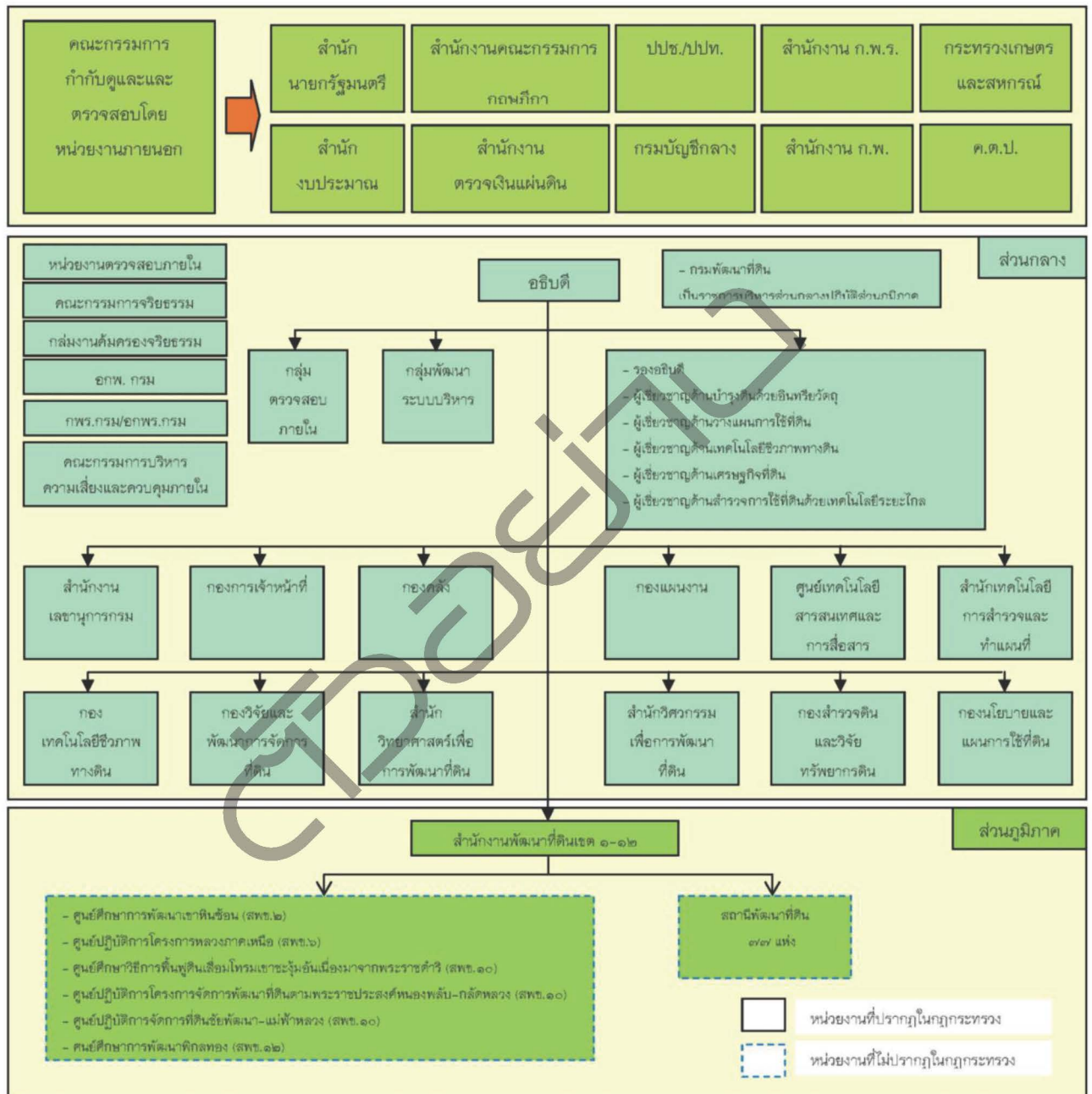
สมรรถนะหลักของกรมพัฒนาที่ดินที่ช่วยให้การทำงานของกรมฯ บรรลุพันธกิจ มีดังนี้

(1) มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดินและเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ทั้งด้านวิชาการและปฏิบัติการเป็นอย่างดี

(2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการดินเพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรดินเกิดประโยชน์สูงสุด

➤ โครงสร้างองค์การ

กรมพัฒนาที่ดิน มีลักษณะเป็นราชการส่วนกลางที่ปฏิบัติงานส่วนภูมิภาค โดยมีการปฏิบัติงานครอบคลุมทั้งประเทศ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1-12 และสถานีพัฒนาที่ดินครบ 77 จังหวัด) โดยมีโครงสร้างและระบบการกำกับดูแล ปรากฏดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 โครงสร้างและระบบการกำกับดูแล

นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รัฐมนตรีเกษตรฯ เร่งทุกหน่วยเดินหน้าแผนงาน ปี 61 มอบหน่วยเจ้าภาพบูรณาการ 15 งานตามนโยบายสำคัญภายใต้บังคับกว่า 5.5 หมื่นล้าน มุ่งเป้าแก้ปัญหาทำเกษตรในพื้นที่ไม่เหมาะสมตัวจุดการพัฒนาการเกษตรประเทศ ควบคุมขับเคลื่อนยกระดับเกษตร 4.0

รัฐมนตรีเกษตรฯ เร่งทุกหน่วยเดินหน้าแผนงาน ปี 61 มอบหน่วยเจ้าภาพบูรณาการ 15 งานตามนโยบายสำคัญภายใต้บังคับกว่า 5.5 หมื่นล้าน มุ่งเป้าแก้ปัญหาทำเกษตรในพื้นที่ไม่เหมาะสมตัวจุดการพัฒนาการเกษตรประเทศ ควบคุมขับเคลื่อนยกระดับเกษตร 4.0

พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เปิดเผยถึงการประชุมหารือแผนขับเคลื่อน Smart Agricultural Curve ปี 2561 โดยเรียกประชุมผู้บริหารระดับสูงทุกหน่วยงาน ประธาน Single Command (SC) ทั้ง 77 จังหวัด และผู้อำนวยการกองแผนงาน เข้าร่วมรับฟังนโยบายเพื่อสร้างความเข้าใจในแผนขับเคลื่อน Smart Agricultural Curve และแผนการปฏิบัติการปี 2561 ให้กับข้าราชการและประธาน SC ทั่วประเทศ ณ กรมชลประทาน สามเสน ถือเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานในปี 2561 ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งส่วนกลางและในระดับพื้นที่ โดยจะเริ่มต้นตามแผนปฏิบัติการตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2560

นับตั้งแต่ปี 2559 ในการปฏิรูปภาคเกษตร ได้กำหนดเป้าหมายให้เป็นปีแห่งการลดต้นทุนและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันสินค้าเกษตร และเดินหน้าอย่างเข้มข้นในปี 2560 ให้เป็นปีแห่งการยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน ตนได้คิดและนั่งเขียนแผนทั้งหมดตามแนวคิดเปรียบพื้นที่หรือทรัพยากรของประเทศที่มีจำกัด จำนวน 149 ล้านไร่เป็นกระดาษ A4 โดยพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการงานสู่ 13 นโยบายหลัก (Agenda) นำนวัตกรรมเทคโนโลยีและองค์ความรู้ เข้ามาช่วยขับเคลื่อน สามารถลดต้นทุนได้ 20% เพิ่มผลผลิตได้ 20% เพื่อไปสู่เป้าหมายปลายทางคือ คุณภาพชีวิตของเกษตรกรดีขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น หนี้สินลดลง และมีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรสร้างรายได้หลักให้ประเทศ

จนถึงปี 2561 ได้กำหนดแผนบูรณาการแผนงาน โครงการสำคัญที่จะดำเนินการให้เห็นผลชัดเจนมากขึ้น 15 แผนงานหลัก ได้แก่ 1. การบริหารจัดการน้ำ 2. เกษตรแปลงใหญ่ 3. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร 4. การบริหารพื้นที่เกษตรโดย Agrimap 5. การพัฒนาเกษตรกรสู่สมาร์ทฟาร์มเมอร์ 6. พัฒนาสถาบันเกษตรกรในรูปแบบประชารัฐ 7. ธนาคารสินค้าเกษตร 8. เกษตรอินทรีย์ 9. เกษตรทฤษฎีใหม่ 10. การแก้ปัญหาประมงไทย 11. พัฒนาศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว 12. การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และการใช้เครื่องจักรกลทดแทนแรงงาน 13. ตลาดสินค้าเกษตร 14. การพัฒนาสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน 15. การจัดการหนี้สินสมาชิกสหกรณ์ ภายใต้งบประมาณปี 2561 ประมาณ 55,000 ล้านบาท จากงบประมาณของกระทรวงเกษตรฯ ปี 2561 ทั้งสิ้น 103,580 ล้านบาท

ทั้งนี้ 15 แผนงานจะมีหน่วยงานหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการการทำงานร่วมกัน และมีการประเมินผลความสำเร็จในแต่ละช่วงเวลาโครงการ พร้อมทั้งได้กำหนดเป้าหมายให้เป็นปีแห่งการยกระดับคน การบริหารจัดการมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่เกษตร 4.0 โดยมีกรอบแนวคิดและการดำเนินงานต่อเนื่องตามนโยบายยุทธศาสตร์ A4 ซึ่งจะเป็นกลไกผลักดันให้แผนขับเคลื่อน Smart Agricultural Curve ในปี 2561 บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้โดยเน้น

- การพัฒนาบุคลากร ทั้งข้าราชการและเกษตรกร โดยข้าราชการต้องเป็นข้าราชการที่มีสมรรถนะสูง มีอุดมการณ์ รอบรู้ในงานของตน และเชี่ยวชาญหลากหลายสาขาวิชา สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรไปแนะนำเกษตรกรได้ รวมทั้งเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนเร่งสร้างเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปปรับใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร จัดทำแผนธุรกิจ และเชื่อมโยงตลาดได้

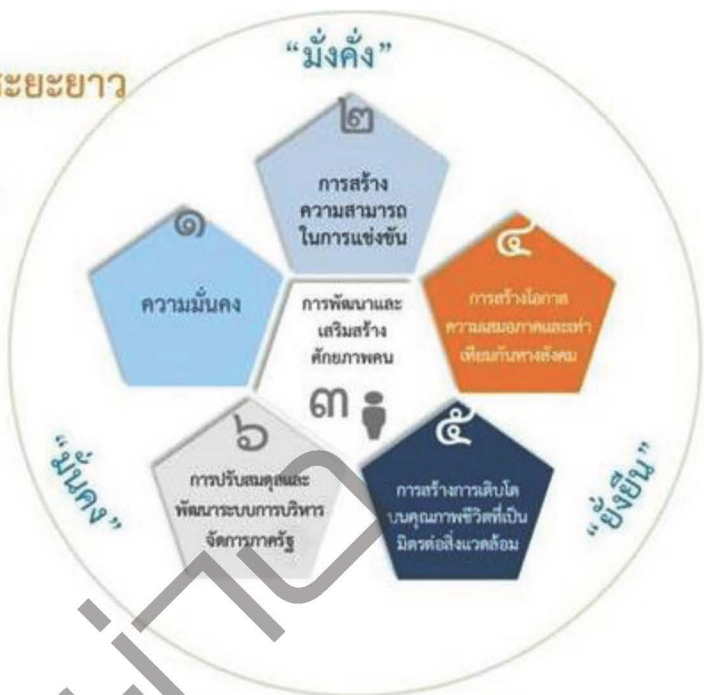
- ยกระดับการบริหารจัดการ โดยภาคราชการต้องเน้นการทำงานแบบบูรณาการ แลกเปลี่ยนและแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัยมาใช้ในการขับเคลื่อนงานได้ ส่วนเกษตรกรต้องบริหารจัดการสินค้าเกษตรแบบครบวงจร เพิ่มมูลค่าด้วยการแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ ประยุกต์ใช้นวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

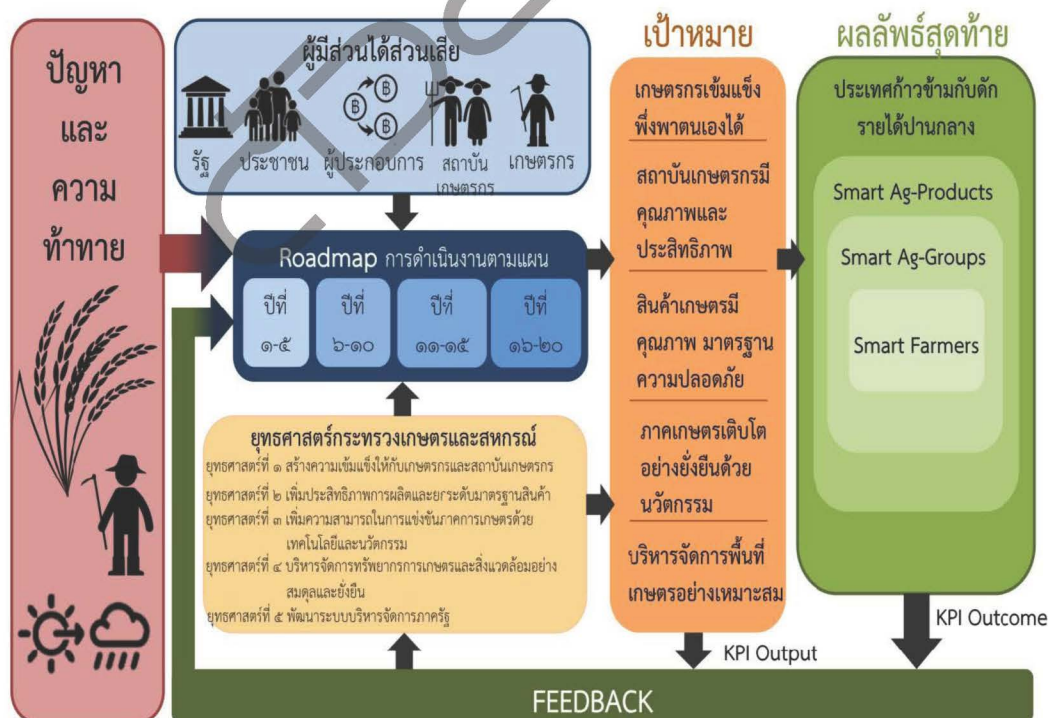
ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
 “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
 ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
 นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
 และตอบสนองต่อการบรรลุ
 ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต
 สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง
 ความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและ
 เป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)

1. ความเป็นมา

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ภาคการเกษตรของไทยยังคงประสบกับปัญหามากมาย เช่น ราคาผลผลิตที่ขาดเสถียรภาพ การใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่เหมาะสม ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และปัญหาหนี้สินครัวเรือนเกษตรกรที่ยังอยู่ระดับสูง แม้ว่ารัฐบาลจะได้กำหนดแนวทางและมาตรการในการช่วยเหลือต่าง ๆ มาโดยตลอด แต่ส่วนใหญ่เป็นแผนระยะสั้นที่ขาดความต่อเนื่องและการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า ดังนั้น เพื่อเป็นการวางรากฐานการพัฒนาในระยะยาวอันจะนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้จัดประชุมเพื่อระดมความเห็นจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อกำหนดประเด็นสำคัญของภาคการเกษตรไทยที่ควรได้รับการพัฒนาและมีแนวทางรองรับอย่างต่อเนื่องในระยะยาว จากการพิจารณาสถานการณ์และแนวโน้มของประชากรโลก เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตรที่ทั่วโลกกำลังให้ความสนใจ เช่น การนำเครื่องจักรกลมาใช้ในการเกษตรทดแทนแรงงาน การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ การควบคุมสภาพภูมิอากาศ ดิน น้ำ แสงแดด ให้สามารถทำผลผลิตได้ผลผลิตได้ตลอดปีในสภาพโรงเรือน เป็นต้น รวมถึงการพิจารณาสถานการณ์ภาคการเกษตรของไทยที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน

สรุปประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำไปสู่การวางแผนพัฒนาในระยะยาว ได้แก่ การพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประโยชน์และการรวมกลุ่มให้เข้มแข็ง ระบบการผลิตเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ภายใต้ข้อจำกัดของขนาดพื้นที่ที่ถ้อยครอง ซึ่งมีแนวโน้มลดลงในอนาคต ปัจจัยการผลิตต้องหาแนวทางรองรับปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้นและมีแนวโน้มเพิ่มความรุนแรงเพิ่มขึ้น ได้แก่ แรงงานเกษตรอายุเฉลี่ยสูงขึ้น และเกษตรกรรุ่นใหม่มีจำนวนน้อย ดินและน้ำมีปัญหาจากการใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่เหมาะสม พื้นที่ชลประทานที่ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ที่มีศักยภาพ เกษตรกรรายย่อยยังมีข้อจำกัดในการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร รวมทั้งยังจำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อใช้ตลอดห่วงโซ่ตั้งแต่ปัจจัยการผลิต การแปรรูป บรรจุภัณฑ์ และระบบโลจิสติกส์ เช่น การผลิตพืช สัตว์พันธุ์ดีและการกระจายพันธุ์ให้ทั่วถึง จำเป็นต้องมีการแก้ไขปัญหาหนี้สินและที่ดินทำกินของเกษตรกร กรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกินของเกษตรกรมีแนวโน้มลดลงมากจากอดีต ส่วนหนึ่งมาจากปัญหาหนี้สินจากการขาดทุนในการทำการเกษตร ในส่วนของผลผลิตการเกษตรจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการผลิตให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด มีการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถกำหนดเป็นมาตรฐานสินค้าเกษตรของอาเซียน และมาตรฐานสินค้าเกษตรของโลกต่อไป สินค้าเกษตรต้องมีการพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า

เกษตรและผลิตสินค้าคุณภาพสูง เช่น สินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อหนีจากตลาดล่างและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ภาคการเกษตรของไทย

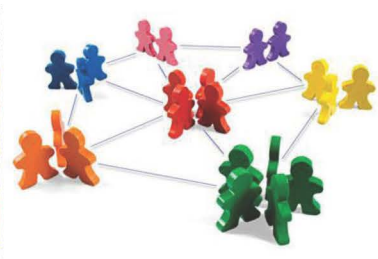
ทั้งนี้ การผลิตภาคเกษตรยังจำเป็นต้องพึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้องมีการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และส่งเสริมให้เกษตรกรทำการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) อย่างไรก็ตามภาคการเกษตรยังต้องเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมระดับโลก คือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น จำเป็นจะต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการรับมือกับปัญหาดังกล่าว ที่มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเพิ่มการจัดสรรงบประมาณในส่วนของการวิจัยและพัฒนาในเรื่องดังกล่าวและการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมอื่น ๆ ประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างและภารกิจขององค์กร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบด้านการเกษตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์

ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

2. สารสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

2.1 ปัญหาและความท้าทาย

1) เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและจำเป็น มีหนี้สินและ ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน การรวมกลุ่มไม่เข้มแข็งทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรอง ทั้งยังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และคนรุ่นใหม่สืบทอดอาชีพเกษตรน้อยลง

2) ประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตรอยู่ในระดับต่ำ มีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างไม่เหมาะสม รวมทั้งมีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้าเพิ่มมากขึ้น ในรูปแบบของการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยของผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

3) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ ๆ ในภาคการเกษตรมีจำกัด มีฐานข้อมูลด้านการเกษตรที่ทันสมัยแต่ยังไม่ครอบคลุมในทุกมิติ

4) การทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม เช่น การปลูกพืชซ้ำซาก การปลูกในที่ลาดชันมีการบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำลำธารส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม ประกอบกับมีการเกิดภัยธรรมชาติจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกที่มีความรุนแรงและความถี่สูงขึ้น

5) นโยบายภาครัฐที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นโครงการระยะสั้น ขาดความต่อเนื่อง และมักเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและไม่มีการบูรณาการระหว่างกระทรวง

2.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม

จุดแข็ง
1) ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ลำดับต้น ๆ ของโลก 2) เกษตรกรมีภูมิปัญญาท้องถิ่นทางการเกษตรที่สืบทอดกันมา 3) มีที่ตั้งได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ สภาพภูมิอากาศเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกสินค้าเกษตร และมีความหลากหลายทางชีวภาพ 4) น้อมนำศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ มาเป็นภูมิคุ้มกันให้เกษตรกร
จุดอ่อน
1) พื้นที่เกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน (119 ล้านไร่ ~ ร้อยละ 80) 2) สินค้าเกษตรผลิตอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (เช่น N ข้าว ~ 8 ล้านไร่) 3) สินค้าเกษตรหลายชนิดขายขึ้นปทุม (เช่น ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และมันสำปะหลัง) 4) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย (ร้อยละ 70) และไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง มีฐานะยากจนและขาดเทคโนโลยีในการบริหารจัดการผลผลิตของตนเอง 5) สถาบันเกษตรกรขาดความเข้มแข็ง ขาดโอกาสในการต่อรองทางการตลาด
โอกาส
1) งานวิจัย เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมมีความก้าวหน้า สามารถเข้าถึงได้รวดเร็วและทุกพื้นที่ ภาคเกษตรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่า 2) ประชากรโลกเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีความต้องการบริโภคมากขึ้น โดยเฉพาะอาหารปลอดภัย
อุปสรรค
1) เศรษฐกิจโลกมีความผันผวน มีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้ามากขึ้น 2) เกิดภัยธรรมชาติรุนแรงและความถี่สูงขึ้น

3) ทุกประเทศมีการปกป้องภาคการเกษตรและเกษตรกรของตนเองมากขึ้น

2.3 หลักการแนวคิด

- 1) เกษตรกรมีข้อมูลข่าวสารและความรู้ความสามารถทันสถานการณ์ พึ่งพาตนเองได้ และสถาบันเกษตรกรเป็นกลไกหลักขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ตลาดนากระบวนการผลิต และสินค้าเกษตรมีคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัย ภาคการเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืน ด้วยงานวิจัย เทคโนโลยี/นวัตกรรม สามารถประยุกต์กับองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3) พื้นที่เกษตรมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม อาทิ Agri-Map และ Application เป็นต้น

2.4 วิสัยทัศน์

“เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”

2.5 เป้าประสงค์

เกษตรกรหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง (รายได้ประชากรต่อหัวมากกว่า 13,000 USD ~390,000 บาท/คน ในปี 2579)

- 2) สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Smart Agricultural Groups)
- 3) สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Products)
- 4) พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Area/Agriculture)

2.6 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๓. เป้าหมายแผนแม่บทเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี

แผนงาน	แผนปฏิบัติงาน	ผลงาน ปี ๕๗-๕๙	เป้าหมาย			
			ปี ๖๐-๖๔	ปี ๖๕-๖๙	ปี ๗๐-๗๔	ปี ๗๕-๗๙
(๑) แผนงานพื้นฐาน						
๑.๑ ความมั่นคงและการต่างประเทศ	ครัวเรือนในพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น
๑.๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	GDPเกษตรเพิ่มขึ้น	ร้อยละ -๐.๕	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓
๑.๓ การจัดการน้ำและสร้างควมเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	บริหารจัดการในพื้นที่ชลประทาน	๒๔.๙๖ ล้านไร่	๓๑.๘๓ ล้านไร่	๓๓.๕๘ ล้านไร่	๓๕.๕๘ ล้านไร่	๓๘.๐๘ ล้านไร่
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์						
๒.๑ การส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	เกษตรกรดำเนินตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น
(๓) แผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์						
๓.๑ การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	ครัวเรือนในพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น
๓.๒ การจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์	แรงงานต่างด้าวทำงานถูกต้องตามกฎหมาย	ถูกต้องตามกฎหมาย	ถูกต้องตามกฎหมาย	ถูกต้องตามกฎหมาย	ถูกต้องตามกฎหมาย	ถูกต้องตามกฎหมาย
๓.๓ การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๔๐
๓.๔ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	โครงสร้างพื้นฐานได้รับการพัฒนา	๑๓ แห่ง	๑๓ แห่ง	๑๓ แห่ง	๑๓ แห่ง	๑๓ แห่ง
๓.๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์	ระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรได้รับการพัฒนา	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น
๓.๖ การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล	เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีสามารถนำไปประยุกต์ใช้	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
๓.๗ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา	งานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีนำไปสู่การใช้ประโยชน์	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐
๓.๘ การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ	เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น
๓.๙ การพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร	GDP เกษตรเพิ่มขึ้น	ร้อยละ -๐.๕	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓

แผนงาน	แผนปฏิบัติงาน	ผลงาน ปี ๕๗-๕๙	เป้าหมาย			
			ปี ๖๐-๖๔	ปี ๖๕-๖๙	ปี ๗๐-๗๔	ปี ๗๕-๗๙
๓.๑๐ ส่งเสริมเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ	สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง	ร้อยละ ๘๑	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๕
๓.๑๑ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง	สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง	ร้อยละ ๘๑	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๕
๓.๑๒ การจัดการปัญหาที่ดินทำกิน	ผู้ยากไร้ได้รับการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ	ผู้ยากไร้ได้รับการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ	พัฒนาอาชีพให้ผู้ยากไร้	พัฒนาอาชีพให้ผู้ยากไร้	พัฒนาอาชีพให้ผู้ยากไร้	พัฒนาอาชีพให้ผู้ยากไร้
๓.๑๓ การบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม	พัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียลดการเผาในพื้นที่การเกษตร	ลดการเผาในพื้นที่การเกษตร	บำบัดน้ำเสียลดการเผาในพื้นที่การเกษตร	บำบัดน้ำเสียลดการเผาในพื้นที่การเกษตร	บำบัดน้ำเสียลดการเผาในพื้นที่การเกษตร	บำบัดน้ำเสียลดการเผาในพื้นที่การเกษตร
๓.๑๔ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน	๑.๘๑ ล้านไร่	๒.๕ ล้านไร่	๕.๐ ล้านไร่	๗.๕ ล้านไร่	๑๐ ล้านไร่
๓.๑๕ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นเป็น	๓๑.๘๓ ล้านไร่	๓๓.๕๘ ล้านไร่	๓๕.๕๘ ล้านไร่	๓๘.๐๘ ล้านไร่	๔๓.๐๘ ล้านไร่
(๔) แผนงานบุคลากรภาครัฐ						
๔.๑ พัฒนาบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ข้าราชการ กษ. เป็น Smart Officers	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๑๐๐

วิสัยทัศน์ :: ““เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน””

เกษตรกรรมมั่นคง • พัฒนาองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรสู่ความเป็น Smart Farmers เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต พัฒนาเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

• ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่าย สถาบันเกษตรกรสู่ Smart Group และ Smart Enterprise สร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันเกษตรกรทั้งในด้านการผลิต การแปรรูป การตลาด และการบริหารจัดการ

ภาคการเกษตรมั่นคง • ส่งเสริมและสนับสนุนภาคการเกษตรในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยขับเคลื่อนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตลอดโซ่อุปทานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร รวมทั้งขยายบทบาทสู่ภาคบริการ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร มุ่งสู่ เกษตร 44..0 ภายใต้ Thailand 4.0

• พัฒนาระบบสารสนเทศทางการเกษตรที่ทันสมัย ให้เกษตรกร องค์กรเกษตรกร ภาคเอกชน รวมทั้งภาครัฐ นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง

• ส่งเสริมการทำ เกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน

-
- สร้างทุนทางปัญญาให้แก่บุคลากรและนักวิจัยภาครัฐให้เป็น Smart Officers และ Smart Researchers ตลอดจนเชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทุกภาคส่วนโดยใช้กลไกภาครัฐ ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน
 - บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ SDGs และส่งเสริมการทำ การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่ไปกับการทำการเกษตร
 - บริหารจัดการน้ำครบวงจร เพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ ส่งเสริมการใช้น้ำทางการเกษตรอย่างคุ้มค่า รวมทั้งการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับการทำการเกษตร

““เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน
ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ครุฑ